

*Šimtams dingusių
ir tūkstančiams pasilikusių.
Tegul jūsų istorijos
nebūna užmirštos.*

*Tiems, kurie padeda šių dienų našlaičiams
rasti amžiną namus.
Linkiu visada žinoti savo darbo ir meilės vertę.*

Ar žinojote, kad šioje laisvųjų ir drąsiųjų šalyje egzistuoja didžiulė kūdikių rinka? O tai, kad per rankas einantys vertybiniai popieriai nėra vien tik spausdinti popieriaus lapeliai, žadantys tam tikrus finansinius dividendus, bet ir gyvi, spurdantys kūdikiai?

– IŠ STRAIPSNIO „THE BABY MARKET“,
THE SATURDAY EVENING POST,
1930 M. VASARIO 1 D.

Jie, kaip ne kartą sakė [Georgia Tann], yra tušti popieriaus lapai – gimę nesutepti. Jeigu pasiimsite juos dar visai mažus ir apsupsite grožiu bei kultūra, jie taps tuo, kuo tik panorėsite.

– BARBARA BISANTZ RAYMOND,
THE BABY THIEF

Baltimorė, Merilandas

1939 m. rugpjūčio 3 d.

Mano istorija prasideda tvankią rugpjūčio naktį, vietoje, kurios niekada daugiau neišvysiu. Tas kambarys atgyja tik mano vaizduotėje. Dažniausiai jį įsivaizduoju didelį. Jo sienos baltos ir švarios, patalynė šiugždi tarsi nukritę medžio lapai. Privačiuose apartamentuose visa tik geriausia. Lauke pučia įkyrus vėjelis, aukštuose medžiuose čirpia cikados. Tiesiai už langų – jų žalios slėptuvės. Langų tinkleliai virpa net įdubę, kai palubėje ima tarškėti ventiliatorius, sklaidydamas sunkiai išjudinamą drėgną orą.

Pasklinda pušų kvapas ir nutyla moters riksmas, slaugytojoms prispaudus ją prie lovos. Ji šlapia nuo prakaito, upeiliais tekančio veidu, rankomis ir kojomis. Pasibaisėtų, jei žinotų, kas vyksta.

Ji graži, švelni, trapios sielos. Tikrai ne iš tų, kurios sąmoningai sukeltų tokią bėdų virtinę, kuri kaip tik prasideda šią akimirką. Per ilgus gyvenimo metus supratau, kad didesnė dalis žmonių stengiasi gyventi kiek įmanydami tei-

singiau. Jie nenori niekam pakenkti, tai būna tik siaubinga kovos už išlikimą pasekmė.

Visa, kas nutiks po to paskutinio desperatiško stumtelėjimo – ne moters kaltė. Ji į pasaulį išleidžia tai, ko nė už ką nenorėtų. Pasirodo nebylus kūnelis – mažutė šviesiaplaukė mergytė, graži kaip lėlė, tačiau pamėlusi ir nejudanti.

Moteris nežino, kas laukia jos kūdikio, o jeigu ir nutuokia, tai dėl vaistų rytoj vis tiek tik miglotai šį tą prisimins. Nuo morfino ir skopolamino dozės, skirtos skausmui malšinti, ji liaujasi blaškytis ir pasiduoda silpnai narkozei.

Tai turėtų padėti moteriai viską paleisti, ir ji paleis.

Gydytojams siuvant pacientę, o slaugytojoms viską valant, užsimezga užuojautos kupinas pokalbis.

– Kaip liūdna, kai nutinka tokie dalykai. Taip neteisinga, kai gyvybė, atėjusi į šį pasaulį, nė karto taip ir neįkvepia.

– Negali nesistebėti... kodėl? Ypač kai vaikas taip laukiamas...

Mažos akelės uždengiamos skraiste. Jos niekada neregės.

Moters ausys girdi, bet neįstengia suvokti. Žodžiai įeina ir išeina, tarsi ji bandytų sugauti bangą, o ši ištekėtų per sugniaužtus pirštus. Su ja galiausiai išplaukia ir pati gimdyvė.

Netoliese laukia vyras – veikiausiai koridoriuje, už durų. Neįpratęs būti toks bejėgis, bet vis tiek laikosi oriai ir pasitikinčiai. Šiandien turėjo tapti seneliu.

Išdidus laukimas virto skausmingu sielvartu.

– Pone, labai atsiprašau, – sako gydytojas, išėjęs iš palatos. – Noriu jus patikinti, jog darėme viską, kas mūsų galioje, kad palengvintume jūsų dukters gimdymą ir išsaugotume vaikelį. Suprantu, kaip jums dabar sunku. Prašau

perduoti mūsų užuojautą kūdikio tėvui, kai tik susisieksite su juo užsienyje. Jūsų šeima veikiausiai puoselėjo didžiulę viltį po tokios daugybės nusivylimų...

– Ar ji galės turėti daugiau vaikų?

– Napatartina.

– Tai sužlugdys ir ją, ir jos motiną, vos tik apie tai išgirs. Žinote, Kristina yra mūsų vienintelis vaikas. Mažų pėdučių tapsėjimas... naujos kartos pradžia...

– Suprantu, pone.

– O kuo rizikuotų nutarusi...

– Gyvybe. Be to, labai maža tikimybė, kad jūsų dukrai kada nors pavyks išnešioti kūdikį. Jeigu ji mėgintų, pasekmės gali būti...

– Suprantu.

Guosdamas gydytojas padeda ranką ant sielvartaujančio vyro peties. Ar bent jau taip viskas vyksta mano vaizduotėje. Jų žvilgsniai susitinka.

Gydytojas dirsteli per petį, norėdamas įsitikinti, kad jo negirdi slaugės, ir tyliai sako:

– Pone, ar galėčiau jums kai ką pasiūlyti? Žinau tokią moterį Memfyje...

Eiverė Staford

Aikenas, Pietų Karolina, dabartis

Prieš limuzinui sustojant ant įkaitusio asfalto, įkvepiu, pasislenku ant sėdynės krašto ir pasitaisau švarkelį. Išsirikiavę palei šaligatvį laukia žiniasklaidos autobusiukai, pabrėžiantys, atrodytų, eilinio susitikimo svarbą.

Tačiau nė viena šios dienos akimirka nebus atsitiktinė. Per pastaruosius du mėnesius Pietų Karolinoje buvo siekiama, kad mūsų veikloje net menkiausi niuansai būtų neprikaištingi. Jie turėtų formuoti tam tikras išvadas, tarsi darydami užuominą, bet ne daugiau.

Jokių galutinių teiginių. Bent kol kas. O jei tai priklausys nuo manęs – dar ilgiau.

Ak, kad tik galėčiau pamiršti, dėl ko grįžau namo. Deja, man apie tai neišvengiamai primena tėvas, neskaitantis savo užrašų ir nesitikrinantis Leslės, savo be galo darbščios spaudos atstovės, instruktažo. Neįmanoma pabėgti nuo priešo, tyliai važiuojančio su mumis automobilyje. Jis įsitaisęs ant

galinės sėdynės ir slepiasi už pilko kostiumo, gal kiek per duksliai kabančio ant plačių tėvo pečių.

Leslę ir kitus padėjėjus persodinęs į kitą automobilį, tėtis spokso pro langą, kiek pakreipęs galvą į šoną.

– Ar gerai jautiesi? – klausiu ir brūkšteliu nuo sėdynės savo ilgą šviesų plauką, kad jam lipant iš automobilio neprikibtų prie kelnių. Jei čia būtų mano motina, ištrauktų mažutį pūkų rinkiklį, bet ji namuose, ruošiasi antram dienos įvykiui – kalėdinei šeimos nuotraukai, kuri privalo būti padaryta keliais mėnesiais anksčiau, jei netyčia tėčio ligos prognozė pablogėtų.

Jis atsisėda šiek tiek tiesiau, pakelia galvą. Vešlūs žili tėvo plaukai styro tarsi įelektrinti. Noriu juos suglostyti, bet ne liečiu, nes tai reikštų protokolo pažeidimą.

Tėvas – visiška mamos priešingybė. Ji įnikusi į menkiausius mūsų gyvenimo reikalus ir smulkmenas, pavyzdžiui, rūpinasi, kad drabužiai neapliptų pūkeliais, ir jau liepos mėnesį planuoja kalėdinę šeimos nuotrauką. Moterų pilnuose namuose tėvas santūrus tarsi nepajudinama vyriškumo sala. Žinau, kad jam labai rūpime, mama, mano seserys ir aš, tačiau retai kada tą išsako. Taip pat žinau, kad esu jo numylėtinė, bet ir labiausiai gluminu. Jis augo tais laikais, kai moterys į universitetus stodavo susirasti vyrų, todėl nelabai žino, kaip vertinti trisdešimtmetę dukrą, geriausiai pažymiais baigusią Kolumbijos teisės universitetą ir besimėgaujantią šiurkščiu JAV federalinio prokuroro biuro pasauliu.

Neaišku kodėl – gal kad perfekcionistės ir lipšniosios dukrų statusai šeimoje jau buvo užimti – bet visuomet buvau

dukra mokslui. Patiko mokytis, tad buvo tyliai nuspręsta, kad būsiu šeimos lyderė, sūnaus pakaitalas, tėvo įpėdinė. Kažkodėl visada įsivaizdavau, kad atėjus laikui būsiu vyresnė ir labiau pasiruošusi.

Dabar žiūriu į tėtį ir galvoju: „Kaip gali to nenorėti, Eivere? Juk jis dėl to dirbo visą gyvenimą. Po galais, išstisus Stafordų kartos dėl to darbavosi dar nuo Amerikos nepriklausomybės karo.“ Mūsų šeima visada tikėjo darbo visuomenei prasmingumu. Tėtis – ne išimtis. Šeimos vardą puoselėjo garbingai ir ryžtingai nuo tada, kai baigęs Vest Pointo karo akademiją, prieš man gimstant, pradėjo eiti karo lakūno pareigas. „Aišku, kad tu to nori, – sakau sau. – Visada norėjai. O kad tai nutiks dabar ir tokiomis aplinkybėmis, tiesiog nesitikėjai, ir tiek.“

Slapčia laikaisi įsikibusi optimistiškiausio scenarijaus: priešai bus nugalėti abiejuose frontuose – tiek mediciniame, tiek politiniame. Tėvui išgyti padės operacija, dėl kurios iš vasarinės Kongreso sesijos namo grįžo anksčiau, ir chemoterapinė pompa, kurią kas tris savaites turi nešioti pritvirtintą prie kojos. Mano grįžimas namo į Aikeną bus trumpalaikis.

Vėžys liausis buvęs mūsų gyvenimo dalimi.

Jį galima nugalėti. Yra žmonių, įveikusių vėžį, ir jeigu pavyko jiems, pavyks ir senatoriui Velsui Stafordui. Niekur nėra stipresnio ar geresnio žmogaus už mano tėtį.

– Pasiruošusi? – klausia pasitaisęs kostiumą. Tėvui susilyginus pasišiaušusius plaukus, pajuntu palengvėjimą. Nesu pasirengusi iš dukters tapti slauge.

– Iškart po tavęs.

Dėl jo padaryčiau viską, bet tikiuosi, kad tėvo ir vaiko vaidmenimis būsimė priversti apsikeisti tik po daugelio metų. Supratau, kaip tai sunku, stebėdama besikamuojantį tėvą, kuriam teko priimti sprendimus už savo motiną.

Mano močiutė Džudė, kadaisė buvusi sąmojinga ir linksmā, dabar tapo nepanaši į save. Nors tema ir labai skausmingā, tėtis apie tai su niekuo nesikalba. Jei žiniasklaida suuostų, kad mes perkėlėme ją į slaugos namus, – ir ne šiaip kokius, o aukščiausio lygio, esančius gražioje vietoje, vos šešiolika kilometrų nuo čia, – politinė prasme atsidurtume nepalankioje situacijoje. Atsižvelgdami į mūsų valstijoje sparčiai augantį skandalą dėl šiurkštaus elgesio ir mirčių, susijusių su darbuotojų atsainumu korporacijoms priklausančiuose senelių namuose, tėčio politiniai priešai akcentuotų, kad aukščiausios kokybės priežiūra prieinama tik turintiems pinigų, arba apkaltintų mano tėvą uždarius savo motiną į senelių namus, nes jis esąs šaltakraujis storžievis, kuriam nerūpi pagyvenę žmonės. Anot jų, tėvas lengvai užsimerktų prieš vargšų poreikius, jei tik iš to galėtų pasipelnyti jo draugai ir politinės kampanijos donorai.

Bet iš tiesų jo sprendimai, susiję su močiute Džude, tikrai nėra politiški. Mes niekuo nesiskiriame nuo kitų šeimų. Viskas grįsta kalte, lydima skausmo ir paženklinta gėda. Mums nesmagu dėl močiutės Džudės, baiminamės dėl jos. Labai nerimaujame nežinodami, kuo pasibaigs ją užvaldžiusi demencija. Dar prieš perkeliama į globos namus, močiutė pabėgo nuo savo slaugo ir namų patarnautojų. Ji išsikvietė taksį ir pradingo visai dienai. Galiausiai ją rado klaidžiojančią po verslo kompleksą, kuris kadaisė buvo jos mėgstamiausias

prekybos centras. Kaip jai visa tai pavyko, turint omenyje, kad ji neprisimena mūsų vardų, – paslaptis.

Ši rytą mūviu vieną jos mėgstamiausių papuošalų. Išsliuogdama iš limuzino beveik nejaučiu apyrankės ant riešo. Norėčiau manyti, kad šią apyrankę su laumžirgiais pasirinkau jos garbei, bet iš tikrųjų ji apsvijusi mano riešą tarsi tylus priminimas, kad Stafordų moterys daro tai, ko iš jų reikalaujama, net jei to ir nenori daryti. Šio rytinio renginio vieta verčia mane jaustis nejaukiai – niekada nemėgau slaugos namų.

„Tai tik paprastas renginys, – raminu save. – Žiniasklaida čia susirinko ne klausimų uždavinėti, o tiesiog įvykio nušviesti.“ Paspausime rankas, apžiūrėsime pastatą ir prisijungsime prie globos namų gyventojų, kad atšvęstume vienos moters šimto metų jubiliejų. Jos vyrui – devyniasdešimt devyneri. Tikras žygdarbis tiek nugyventi.

Viduje koridorius kvapia taip, tarsi kas būtų paleidęs mano sesers trynukus su dezinfekuojančiais purškikliais. Ore tvyro dirbtinis jazminų kvapas. Leslė apsidairo aplink. Fotografui ir keliems stažuotojams bei padėjėjams priėjus iš šono, pritariamai linkteli. Šiame renginyje esame be asmens sargybinių. Be abejonės, jie išvyko pasiruošti miesto savivaldybės susirinkimui, vyksiančiam šią popietę. Per daugybę metų tėvas yra gavęs ne vieną grasinimą mirtimi iš kraštutinių radikalų ir slaptų karinių organizacijų, taip pat iš įvairių pakvaišėlių, vadinančių save snaiperiais, bioteroristais ir pagrobėjais. Jis paprastai į tokius grasinimus rimtai nežiūri, tačiau jo apsaugininkai šito pro akis nepraleidžia.

Už kampo mus pasitinka slaugos namų direktorė ir dvi

televizijos naujienų komandos su kameromis. Mes vaikštome, jie filmuoja. Mano tėvas kelia žavesį. Jis spaudžia rankas, pozuoja nuotraukoms, randa laiko pabendrauti su žmonėmis, pasilenkia arčiau prie neįgaliųjų vežimėliuose ir dėkoja slaugėms už kasdienį sudėtingą ir daug jėgų reikalaujantį darbą.

Aš einu iš paskos darydama tą patį. Su manimi flirtuoja pagyvenęs galantiškas džentelmenas, dėvintis tvido katiliuką. Žavingu britišku akcentu sako, kad mano gražios mėlynos akys.

– Jei būčiau penkiasdešimčia metų jaunesnis, bandyčiau tave sužavėti, kad sutiktum nueiti su manimi į pasimatymą, – kibina jis.

– Man atrodo, jums pavyko, – atsakau, ir abu nusijuokiam.

Viena iš slaugytojų įspėja, kad ponas Makmorisas yra žilaplaukis donžuanas. Patvirtindamas jis slaugytojai pamerkia akį.

Kol einame koridoriumi pirmyn paminėti šimtojo gimtadienio šventės, dingteli, kad iš tikrųjų smagiai leidžiu laiką. Čia esantys žmonės atrodo patenkinti. Ši vieta nėra tokia prašmatni kaip močiutės Džudės slaugos namai, bet tuo pačiu ir visai nepanaši į prastai prižiūrimus globos namus, kuriuos neseniai iškeltuose ieškiniuose įvardija ieškovai. Nors teismai ir paskyrė žalos atlyginimą, greičiausiai nė vienas iš jų negaus nė cento. Slaugos namų tinklo finansininkai naudojami holdingo kompanijomis bei popierinėmis akcinėmis bendrovėmis, kurias, norėdami išvengti priteisto žalos atlyginimo, lengvai gali privesti prie bankroto. Dėl to vieno

tokio tinklo ir seniausio tėvo draugo bei finansinio rėmėjo ryšių atskleidimas galėjo būti pražūtingas – juk mano tėvas yra gerai žinomas veidas, prieš kurį galima nukreipti viešą pyktį ir politinius kaltinimus.

Opozicija žino, kad pyktis ir kaltinimas yra galingi ginklai.

Bendrajame kambaryje padaryta nedidelė pakyla. Atsi-
stoju šone visos palydos, susispietusios netoli stiklinių durų. Pro jas matyti pavėsingas sodas, kuriame, nepaisant žiaur-
aus vasaros karščio, žydi įvairiaspalvės gėlės.

Sode ant vieno iš takelių stovi moteris. Nusisukusi žvelgia į tolį, veikiausiai neįtardama, kad vyksta šventė. Moteris rankomis remiasi į lazdelę. Nors diena šilta, ant paprastos, medvilninės kreminės spalvos suknelės vilki baltą megzti-
nį. Vešlūs žili moters plaukai supinti į galvą juosiančią kasą. Visa tai kartu su neryškia suknele daro ją beveik vaiduokliš-
ką – tarsi ji būtų seniai praėjusio laiko fragmentas. Atrodo, kad visterijos lapus šlaminantis vėjelis jos beveik neliečia, ir iliuzija, kad jos čia iš tikrųjų nėra, tik sustiprėja.

Pažvelgiu į slaugos namų direktorę. Ji visus sveikina ir džiaugiasi šiandieninio susibūrimo priežastimi – juk ne kas-
dien sulaukiame šimtmečio. O dar įspūdingiau yra didžiąją tokio ilgaamžio gyvenimo dalį praleisti santuokoje ir vis dar būti kartu su mylimu žmogumi. Išties renginys vertas sena-
toriaus apsilankymo, ką jau kalbėti apie tai, kad ši pora yra mano tėvo rėmėjai dar nuo tada, kai jis dirbo Pietų Karoli-
nos valstijos vyriausybėje. Tiesą sakant, jie pažįsta jį ilgiau nei aš ir yra ne ką mažiau atsidavę. Mūsų jubiliatė su vyru laiko pakeltas savo plonytes rankas ir išgirdę mano tėvo var-
dą ima ploti it pašėlę.

Direktorė papasakoja salės viduryje sėdinčios saldžiosios porėlės istoriją. Liusė gimė Prancūzijoje, kai gatvėmis dar važinėjo arklių traukiamos karios. Net sunku įsivaizduoti! Antrojo pasaulinio karo metais ji buvo įsitraukusi į prancūzų pasipriešinimo judėjimą. Jos vyras Frenkas, karo lakūnas, buvo pašautas mūšyje. Jų istorija primena filmą apie audringą meilės romaną. Liusė, dirbusi pabėgimus organizavusioje grandyje, padėjo sužeistą Frenką slapta išgabenti iš šalies. Po karo jis grįžo atgal ieškoti Liusės. Ji su šeima vis dar gyvena toje pačioje sodyboje, prisiglaudę rūsyje – vienintelėje išlikusioje namo dalyje.

Stebiuosi, kokius įvykius jiedu atlaikė. Štai kas įmanoma, kai meilė yra tikra ir stipri, kai žmonės atsidavę vienas kitam ir yra pasiruošę paaukoti bet ką, kad tik būtų drauge. To noriu ir pati, bet kartais suabejoju, ar panašūs dalykai pasiekiami mūsų šiuolaikinei kartai. Mes tokie besiblaškantys, tokie... užsiėmę.

Žvilgtelėjusi į savo sužadėtuvių žiedą, raminuosi: „Mes su Eliotu irgi taip galime. Puikiai vienas kitą pažįstame. Žvelgiame ta pačia kryptimi...“

Paėmusi mylimojo ranką, jubiliatė lėtai stojasi nuo kėdės. Susikūprinę ir smuktelėję, jie drauge lėtai eina prie pakylės. Koks mielas ir už širdies griebiantis vaizdas. Tikiuosi, kad ir mano tėvai pasieks tokį brandų gyvenimo etapą. Kada nors, dar negreitai... ateityje, kai tėvas pagaliau nuspręs sulėtinti tempą, jie dar ilgai gyvens išėję į pensiją. Juk ši liga negali jo pasiglemžti vos penkiasdešimt septynerių metų amžiaus. Jis per jaunas ir be galo reikalingas ne tik namams, bet ir pasauliui. Tėtis dar turi ką nuveikti, be to, mano tėvai nusi-

pelno pensijos su ramiai slenkančiais metais ir laisvalaikiu, kurį galėtų praleisti kartu.

Širdį glostant švelniam jausmui, nuveju jį sukėlusias mintis. „Jokių ryškiai reiškiamų emocijų viešumoje, – suskamba mintyse dažnas Leslės priminimas. – Politikoje moterys sau to negali leisti. Tai laikoma nekompetencijos ir silpnumo ženklų.“

Tarsi to nežinočiau – teismo salėje viskas labai panašu. Advokatės visuomet smerkiamos dėl tam tikrų priežasčių. Mums tenka vadovautis skirtingomis taisyklėmis.

Mano tėvas kariškai atiduoda pagarbą prie pakylos priėjusiam Frenkui. Vyriškis sustoja, išsitiesia ir kariškai tiksliai atsako į pasveikinimą. Jų žvilgsniai susitinka. Kokia tyra akimirka. Nuotraukoje ji turėtų atrodyti nepriekaištingai, bet tai nėra pozavimas prieš objektyvą. Tėvas tvirtai suspauzdžia lūpas, stengiasi nepravirkti. Emocijų rodymas jam visai nebūdingas.

Nuryju dar vieną jausmų bangą. Lūpos virpteli nuo atodūσιο. Atmetusi atgal pečius, nusuku akis į lango pusę ir įsistebeiliju į moterį sode. Ji vis dar ten stovi ir žvelgia į tolį. Kas ji? Ko ieško?

Triukšmingo gimtadienio choro balsai, prasiskverbę pro stiklą, priverčia ją lėtai atsukti į pastato pusę. Daina patraukė jos dėmesį. Žinau, kad fotoaparatai gali nusitaikyti į mane, o aš tuomet atrodysiu išsiblaškiusi, bet niekaip negaliu liautis spoksojusi į takelį lauke. Noriu pamatyti bent jau moters veidą. Ar jis bus toks pat tuščias kaip vasaros dangus? Gal ji tiesiog klaidžioja sumišusi, o gal iškilmes praleido tyčia?

Už nugaros stovinti Leslė timpteli man už švarko ir aš pasijuntu lyg mokinukė, pagauta kalbanti per pamoką.

– Su gimimo... susikaupk, – dainuoja man į ausį. Linkteliu ir ji pasitraukia toliau, kad galėtų rasti geresnį kampą nuotraukoms išmaniuoju telefonu, kurios paskui kelias į tėvo instagramo paskyrą. Senatorių galima rasti visuose socialiniuose tinkluose, nors jis pats nemoka naudotis nė vienu iš jų. Jo darbuotojas, atsakingas už socialinę žiniasklaidą, yra tikras meistras.

Ceremonija tęsiasi toliau. Žybčioja fotoaparatus blykstės. Laimingi šeimos nariai šluostosi ašaras ir filmuoja tėvą, teikiančią įrėmintą sveikinimo raštą. Įvežamas tortas su šimtu degančių žvakučių.

Leslė sužavėta. Laimė ir emocijos užtvindo salę, išpūsdamos ją tarsi helio balioną. Dar bent truputis džiaugsmo ir visi nuplauksime padange.

Kažkas paliečia mano ranką ir riešą. Pirštai apsideja taip netikėtai, kad net krūpteliu, bet laiku susitvardau, kad neatkreipčiau kitų dėmesio. Ranką gniaužiantys pirštai – šalti, kaulėti ir virpantys, bet stebėtinai stiprūs. Grįžtelėjusi pamatau moterį iš sodo. Ji ištiesina sukumpusią nugarą ir pažvelgia į mane švelniomis skaidraus mėlio, kurio kraštus gaubia šviesesnis rūkas, akimis. Spalva tokia pat, kaip namuose Dreiden Hile augančių hortenzijų. Sudreba raukšlėtos moters lūpos.

Prieš man spėjant susivokti, jos pasiimti ateina pareiginą slaugė.

– Mei, eime, – sako ji, mesdama į mane apgailestaujantį žvilgsnį. – Negalima trukdyti svečių.

Užuot paleidusi riešą, senolė tvirtai laikosi jo įsikibusi. Ji atrodo apimta nevilties, tarsi jai kažko reikėtų, bet aš net neįsivaizduoju ko. Išsitempusi ji tyrinėja mano veidą.

– Ferne? – sušnabžda.